

nek anyagát lelkiismeretesen és — tegyük hozzá — igen ügyesen használja fel. Látszik, hogy nagy szeretettel mélyedt el Arany műveiben. Jól ismeri a legmagyarabb költőnk egyéniségét, emberi és költői vonásait, s így sikerült is elérnie célját: életképeit a valóságos mezébe öltöztetni.

A hat kép közül a legértékesebb *A körösi tanár* című.¹ A tanár-költő egy napjának lefolyását beszéli el, amely borusan kezdődik ugyan, de felderül Kemény Zsigmond, Gyulai Pál és Szilágyi Sándor látogatása következtében. Ebben a képben a legtöbb a való-elem — Arany János levelezését értékesíti a szerző — azért a leghatásosabb is. A szereplők jellemzése hű, a párbeszéddek természetesen perdülnek, valóságosak, bár a mi «szomorú éveink» hangulata ki-kicsillan az ábrázolt nagyjaink szavaiból. Általában Dóczy beleéli magát régi jeleseink lelkivilágába, jellelül gondos tanulmányainak és a valóhoz kapcsolódó fantáziájának, úgyhogy a tudomány szempontjából is elismeréssel kell ezeket a képeket fogadnunk.

Két kis tanulmány rekeszti be a művet. Az első, *Arany János neuraszténiája*, bár régi adatok alapján készült, nem egy helyes megállapítást tartalmaz, a másik a költő kritikusi működését ismerteti, találóan, ha nem is kimerítően. Itt csak az a megjegyzésünk, hogy a Schöpfung-féle kritikaelmélettel való vita nem zárójelbe való, hanem jegyzetbe.

CSÁSZÁR ERNŐ

Dugonics András szegedi monográfiája. Sajtó alá rendezte *Lugossi Döme*. Szeged, 1929. — 8-r. 32 l.

Eddig ismeretlen dolog volt, hogy Dugonics András nagyszombati egyetemi tanár korában meg akarta írni Szeged város monográfiáját. Lugossi a Nemzeti Múzeum Dugonics-Analectái között találta meg és onnan adja ki a *Connotationes nondum in ordinem redactae[de]libera et regia urbe Szegedina* c. jegyzeteket. A feljegyzések adatainak jórésze forrásokból vagy más forrásokból ismeretes, egyik-másika azonban önmagáért is érdekes. Ilyen a *Szegedi veszedelem* fordítása is. Minket csak mint Dugonics-adalék érdekel a kis füzet.

— LZ —

¹ Már 1922-ben is megjelent *Egy nap Arany János életéből* címmel.